DE NOORDWIJKSE METHODE

Bijlagenboekje onderzoekend lezen en taal

Groep 5-6

Thema: Voeding en gezondheid

Inhoudsopgave

Smaken verschillen 4
Smaaktest : Onderzoek van de vier basissmaken 4
Smakenkaartjes 6
Spreekwoorden, uitdrukkingen en gezegden 14
Verschillende spreekwoorden, uitdrukkingen en gezegden 14
Kijkplaat 26
Flowmap en double bubble map 27
Schijf van Vijf 28
Kleurplaat Schijf van Vijf 28
Weekplanning 29
CITO/ LIB / IEP vragen horend bij de tekst 30
Schrijfkaart Dagboekfragment 31
Vragendobbelsteen 32
Poepposter 33
CITO/ LIB / IEP vragen horend bij de tekst 35
Allergie en intolerantie 36
Het vragenmachientje 36
Double bubble map 37
De groei van de hersenen 38
Flowmap 38
CITO / LIB / IEP vragen horend bij de tekst 39
CITO/ LIB/ IEP verdiepende vragen horend bij de tekst 40
Verbanden leggen - Mindmap 42
Tekst horend bij de evaluatietoets: Helpend denken, hoe positieve gedachten jou kunnen helpen denken 42
Schrijfkaart Informatiefolder 44
Herbivoren, omnivoren en carnivoren 45
Double bubble map 45
Vragenmachientje 46
Corpus 47
Menselijk lichaam 47
Etiketten 48
CITO / LIB / IEP vragen horend bij de tekst 48
CITO / LIB / IEP verdiepende vragen ronde 2 50

Signaalwoorden....52
Aardig eten....54
Schrijfkaart formele brief....54
Vragendobbelsteen....56

Smaken verschillen

Smaaktest : Onderzoek van de vier basissmaken

Wist je dat mensen vanaf jonge leeftijd al verschil kunnen proeven tussen zoet, zout, zuur en bitter? Maar... weet jij eigenlijk precies waar je die smaken op je tong proeft? Tijd om dat te onderzoeken!

Wat gebeurt er in je mond?

Je tong is een belangrijk zintuig. Daarmee proef je smaken. Elk stukje van je tong is extra gevoelig voor een bepaalde smaak. Bijvoorbeeld: met het puntje proef je vaak zoet, met de zijkant zuur, en bitter proef je vooral achter op je tong. Maar: smaken proef je uiteindelijk over je hele tong.

Smaaktest: Stappenplan

1. Voorbereiding
Verdeel de verschillende ingrediënten over vier basissmaken:

Zoet: honing, rozijntjes, banaan
Zout: zoute popcorn, chips, soepstengel
Zuur: citroen, augurk, zure mat
Bitter: pure chocolade, witlof, grapefruitschil
Leg alle ingrediënten klaar op bordjes.

2. Blind proeven
Doe een blinddoek om. Eén voor één proef je een ingrediënt, zonder te weten wat het is. Let goed op hoe het smaakt en voelt.

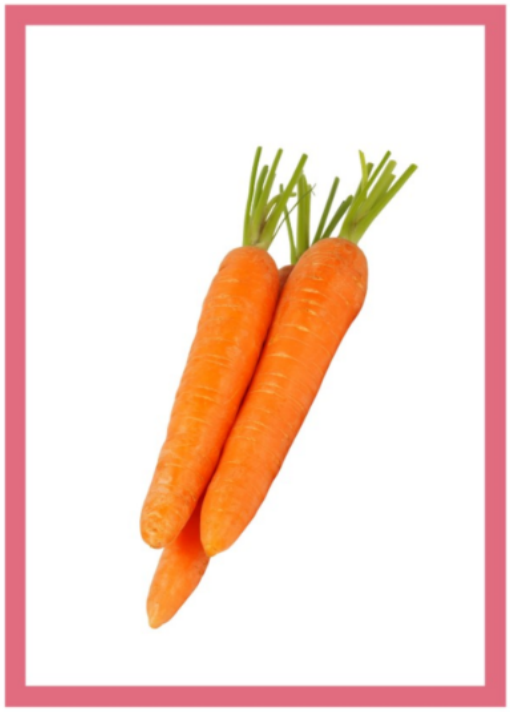
3. Raad de smaak
Na het proeven probeer je te raden welke smaak je geproefd hebt.
Schrijf je antwoord op een papiertje of op je wisbordje. Neem na het proeven steeds een slok water om de smaak weg te spoelen.

4. Vergelijken en bespreken
Als iedereen klaar is, vergelijk je de antwoorden. Klopte je inschatting?
Bespreek:

- Welke smaken waren makkelijk te herkennen?
- Wat vond je verrassend of lastig?
- Welke smaak vond je het lekkerst / minst lekker?

Uitbreiding: Denkvragen (Denkbubbels)
Persoonlijke relevantie: Welke smaken vind jij het lekkerst? Waarom?
Kritisch denken: Kun je echt proeven met alleen je tong, of gebruik je ook je neus?
Verbanden leggen: Welke smaken komen vaak samen in gerechten?

Smakenkaartjes

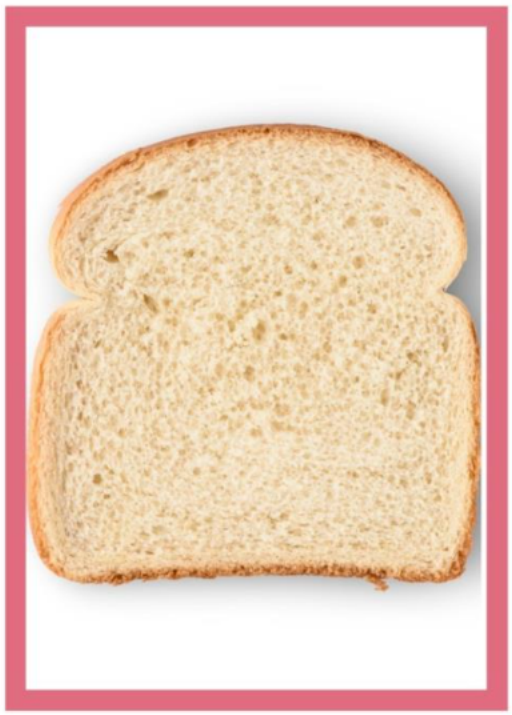

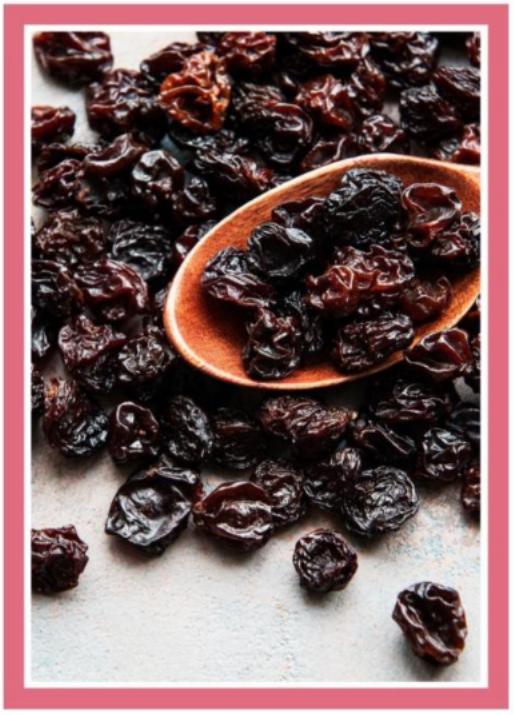

Spreekwoorden, uitdrukkingen en gezegden

Verschillende spreekwoorden, uitdrukkingen en gezegden

Iemand de oren van het hoofd eten

Met lange tanden eten

De deksel op je neus krijgen

Het oog is groter dan de maag

De liefde van de man gaat door de maag

Wie het onderste uit de kan wil, krijgt de deksel op zijn neus

Scheel kijken van de honger

Je moet eten wat de pot schaft

De pot verwijt de ketel dat hij zwart ziet

Aangebrand of niet gaar, houd je mond en eet maar

Roet in het eten gooien

Van twee walletjes eten

Je kunt van de vloer eten

De hond in de pot vinden

Eten als een wolf

Als katten muizen, mauwen ze niet

Honger als een paard hebben

Je moet de kat niet op het spek binden

Zo gezond als een vis

Vis noch vlees

De vis wordt duur betaald

Hij is zo gesloten als een mossel

Het neusje van de zalm

Boter bij de vis

Met je neus in de boter vallen

Hij kan geen deuk in een pakje boter slaan

Een boterbriefje halen

Boter op je hoofd hebben

Het botert niet tussen hen

Als warme broodjes over de toonbank gaan.

Droog brood eten

Dat eet geen brood

Het komt voor de bakker

De een zijn brood is de ander zijn dood

Het brood uit de mond stoten

Iets op je boterham krijgen

Wiens brood men eet diens woord men spreekt

Zoete broodjes bakken

Ergens geen brood in zien

Zich de kaas niet van het brood laten eten

Ergens geen kaas van gegeten hebben

Lieverkoekjes worden niet gebakken

Dat is andere koek

Zij zijn koek en ei met elkaar

Beter een half ei dan een lege dop

Dat is het eieren eten niet

Op eieren lopen

Het ei van Columbus

Eieren kiezen voor je geld

De kip met de gouden eieren slachten

Appeltje eitje

Door de zure appel heen bijten

De appel valt niet ver van de stam.

Een appeltje met iemand te schillen hebben

1 rotte appel in de mand, maakt al het gave fruit te schand

Een appeltje voor de dorst

Daar komt het schip met zure appelen

Je kunt geen appels en peren met elkaar vergelijken

Hij is een toffe peer

Met de gebakken peren zitten

De kers op de taart

Gaan met die banaan

Knollen voor citroenen verkopen

Krenterig zijn

Verboden vruchten eten

Boontje komt om zijn loontje

Komkommertijd

Groeien als kool

Het sop is de kool niet waard

Honger maakt rauwe bonen zoet

Peper in je reet stoppen

Heb je het ooit zo zout gegeten?

Iets met een korreltje zout nemen

Mosterd na de maaltijd

Is de wijn in de man, dan is de wijsheid in de kan

Doe wat water bij de wijn

De soep wordt nooit zo heet gegeten als hij wordt opgediend

Een harde noot kraken

Ergens geen chocola van kunnen maken

Het zal me worst wezen

Iemand een worst voorhouden

Iemand in zijn eigen vet gaarkoken

Om de hete brij heen draaien

Iets in de melk te brokkelen hebben

Wat de boer niet kent dat eet hij niet

Kindertjes mogen wel alles eten maar niet alles weten

Je bent om op te eten

Boter

Kaas

Brood

Koek

Dieren

Groente

Fruit

Zoet en peper

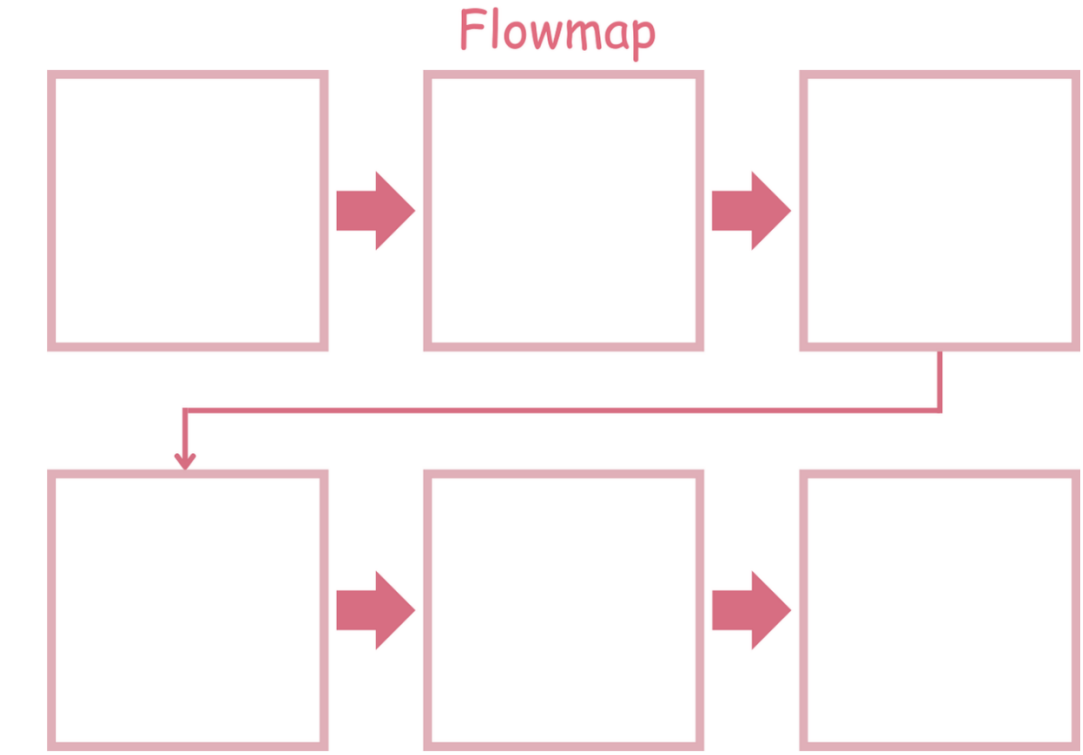
Eieren

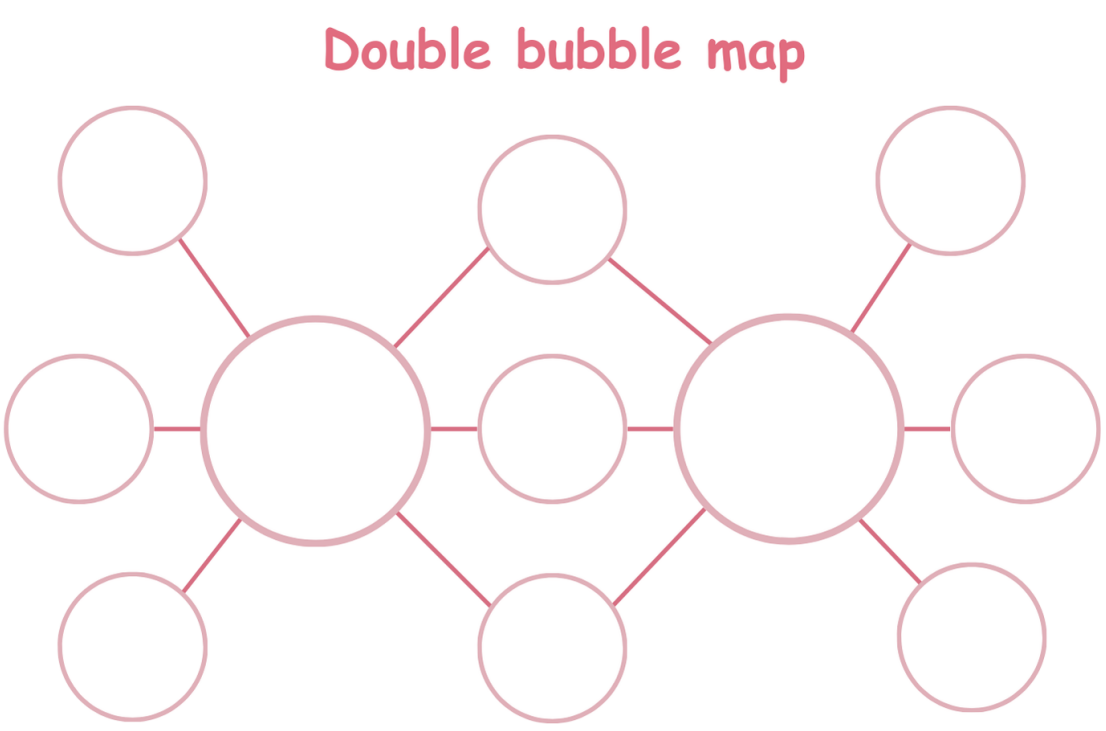
Overige spreekwoorden, uitdrukkingen en gezegden

Kijkplaat

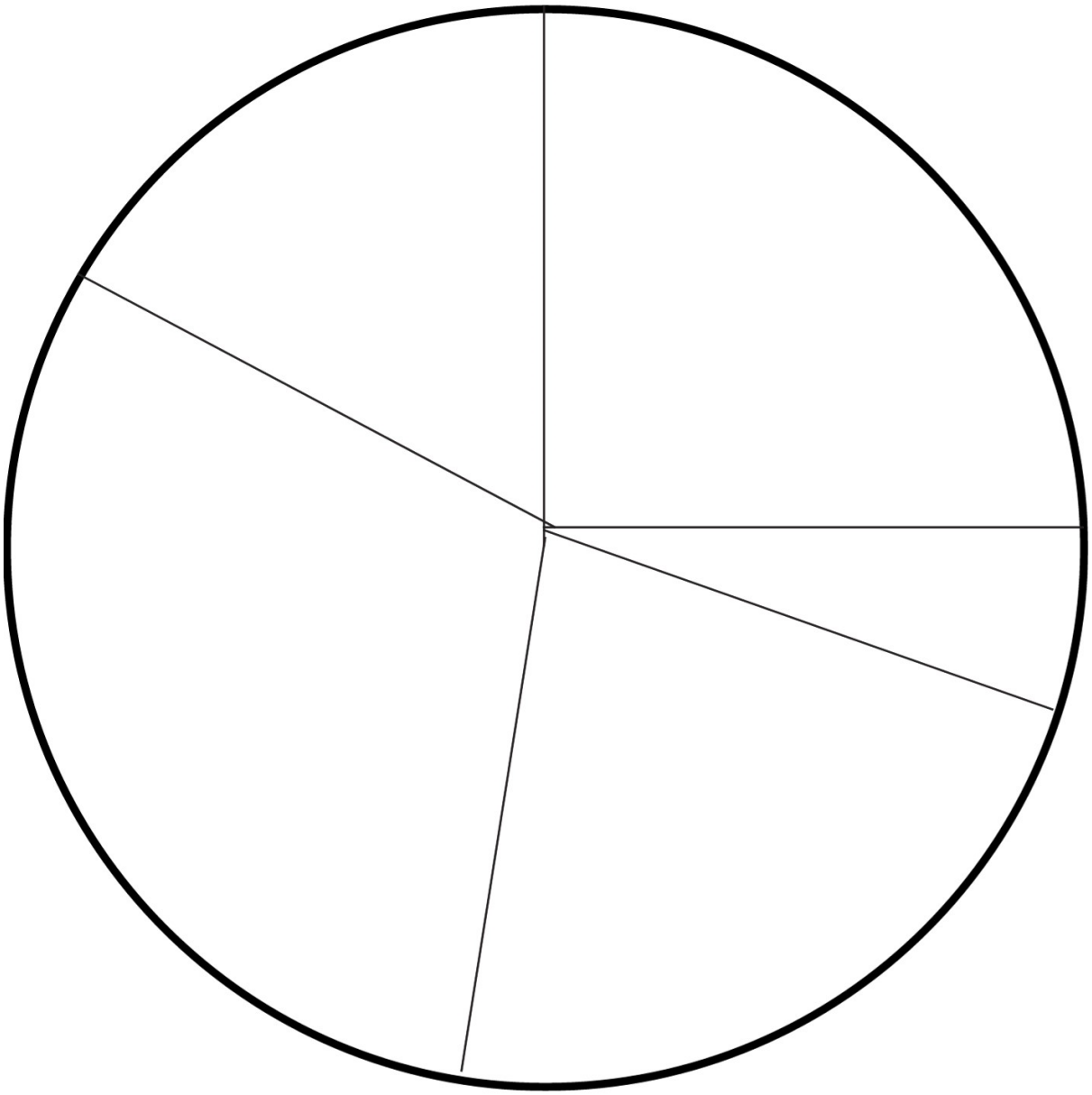
Flowmap en double bubble map

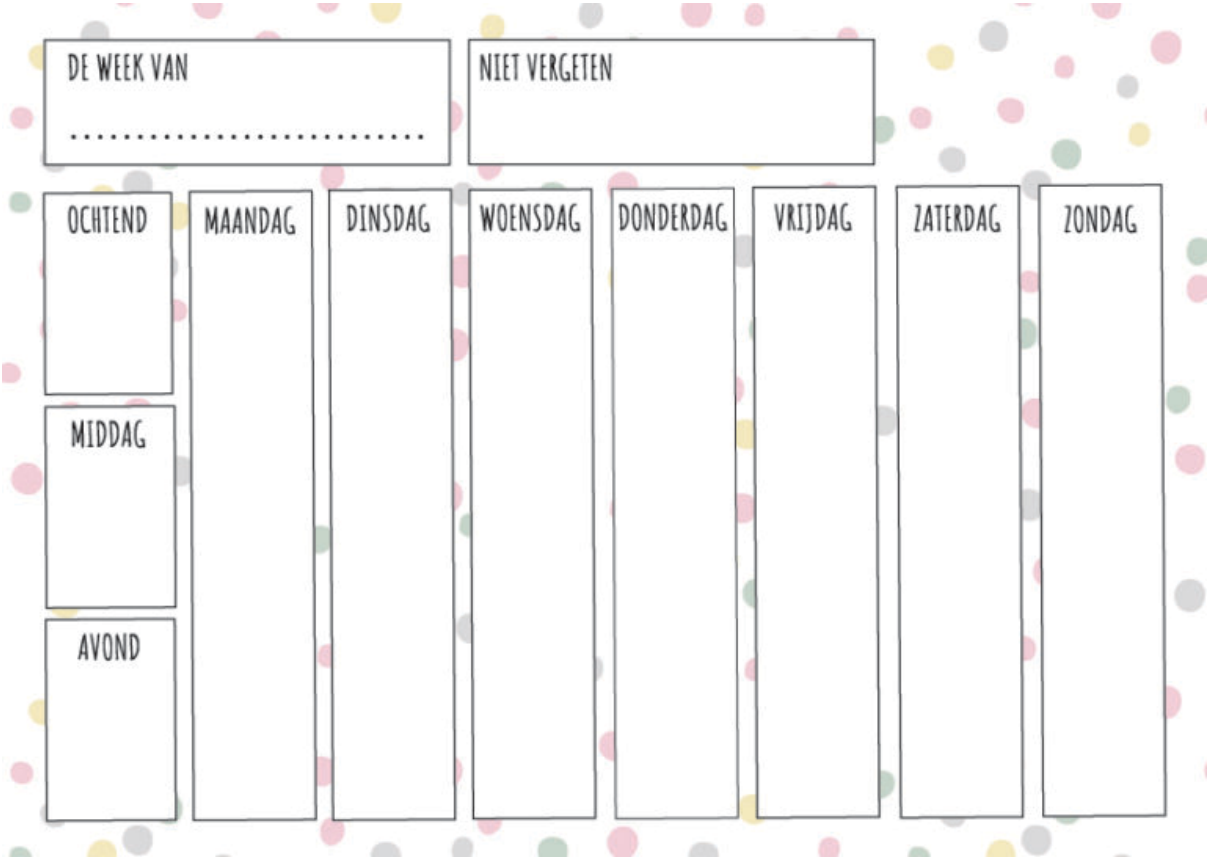

Schijf van Vijf

Kleurplaat Schijf van Vijf

Weekplanning

CITO/ LIB / IEP vragen horend bij de tekst

1. Begrip
Wat is het doel van de Schijf van Vijf?
A. Je vertellen welke snoepjes het lekkerst zijn
B. Je helpen gezond te eten en drinken
C. Je leren hoe je moet koken
D. Je laten zien welke producten duur zijn

2. Detailvraag
Welke producten horen bij **groente en fruit** in de Schijf van Vijf?
A. Appel en banaan
B. Appelmoes en fruitmoes
C. Koek en snoep
D. Patat en friet

3. Begrip
Waarom staat **appelmoes** niet in de Schijf van Vijf?
A. Omdat het te zuur is
B. Omdat er veel suiker in zit
C. Omdat het duur is
D. Omdat je het niet kunt kopen

4. Detailvraag
Welke vetten zijn **gezond** en staan in de Schijf van Vijf?
A. Roomboter en kokosolie
B. Halvarine en olijfolie
C. Chocoladepasta en slagroom
D. Mayonaise en frituurvet

5. Toepassen
Welke noten staan **wel** in de Schijf van Vijf?
A. Gezouten noten
B. Gekarameliseerde noten
C. 100% pindakaas
D. Chocoladenoten

6. Detailvraag
Welke broodsoort hoort **in** de Schijf van Vijf?
A. Witbrood
B. Volkorenbrood
C. Krentenbrood met suiker
D. Suikerbrood

7. Begrip
Waarom hoort frisdrank **niet** in de Schijf van Vijf?
A. Omdat het koud is
B. Omdat het duur is
C. Omdat er veel suiker in zit
D. Omdat het geen water bevat

8. Samenvatten
Welke dranken staan wél in de Schijf van Vijf?
A. Water, melk en thee zonder suiker
B. Frisdrank, chocolademelk en sap
C. Limonade, energiedrank en cola
D. Appelsap, vruchtensap en yoghurtdrank
Schrijfkaart dagboek

Schrijfkaart Dagboekfragment

Hoe schrijf ik een...?

DAGBOEKFRAGMENT

editie: eetdagboek

1 Datum en aanspreekvorm.
Schrijf bovenaan de datum. Begin je tekst bijvoorbeeld met "Lief dagboek,".

2 Kies een moment van de dag
Wil je vertellen over je ontbijt, lunch, avondeten of iets tussendoor? Kies één eetmoment dat je wilt beschrijven.

3 Beschrijf wat je gegeten en gedronken hebt
Noem de gerechten of producten. Beschrijf ze zo dat de lezer ze zich goed kan voorstellen (kleur, smaak, geur, hoe groot, warm/koud).

4 Vertel waar en met wie je at
Zat je thuis, op school, bij vrienden of familie? Eet je alleen of met anderen? Hoe was de sfeer aan tafel?

5 Vertel hoe je het vond
Vond je het lekker of juist niet? Waarom? Gebruik woorden voor smaak (zoet, zout, zuur, pittig).

6 Voeg een gedachte of gevoel toe
Wat dacht je tijdens of na het eten? Was je blij, verrast, teleurgesteld of trots dat je iets nieuws hebt geproefd?

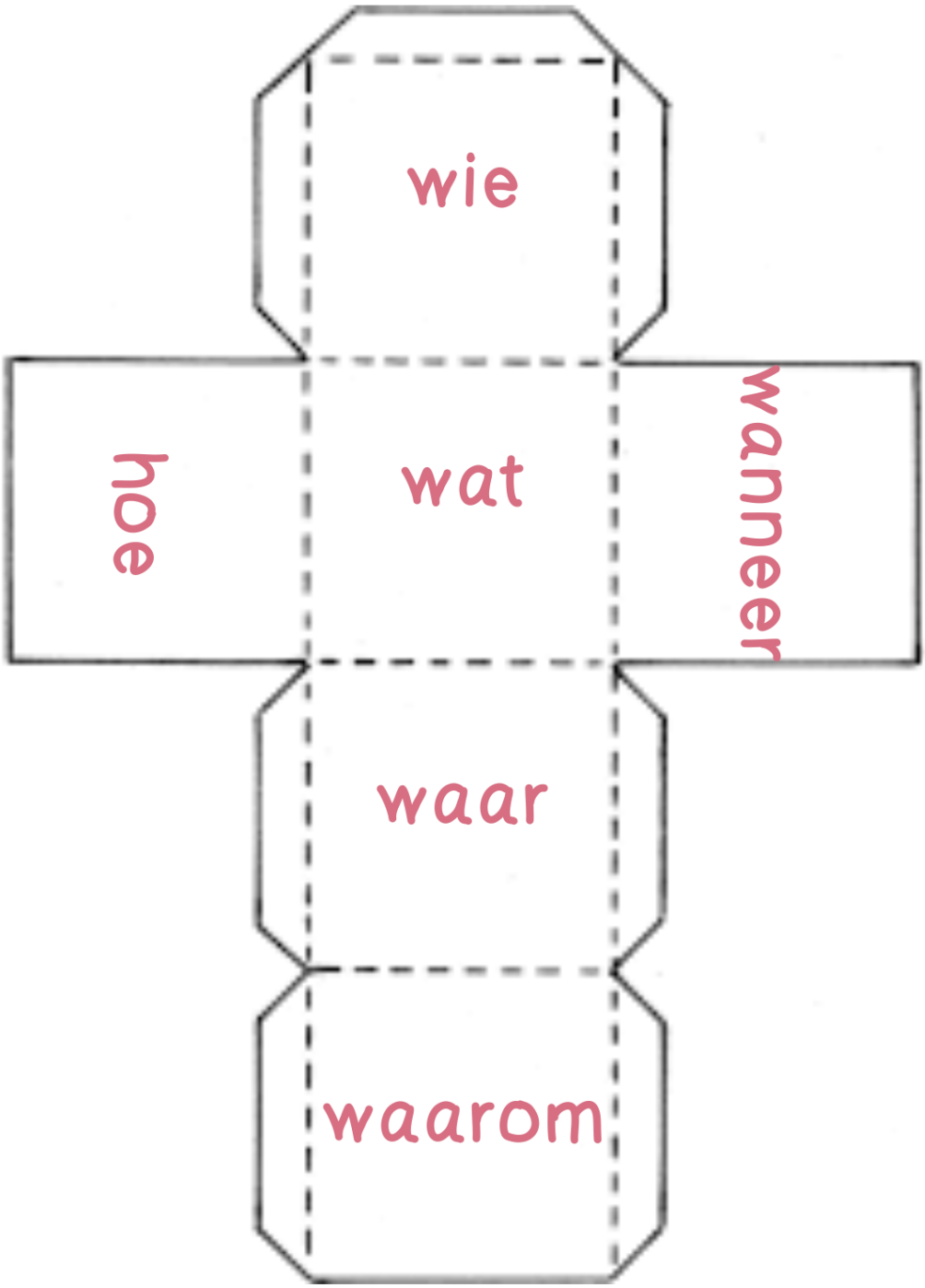
7 Sluit je dagboekfragment af
Eindig met een korte zin, bijvoorbeeld wat je daarna nog gedaan hebt of iets wat je morgen wilt eten.

8 Titel (optioneel)
Bedenk een korte, leuke titel bij je fragment, zoals "Mijn pannenkoekendag" of "De soep die ik nooit vergeet".

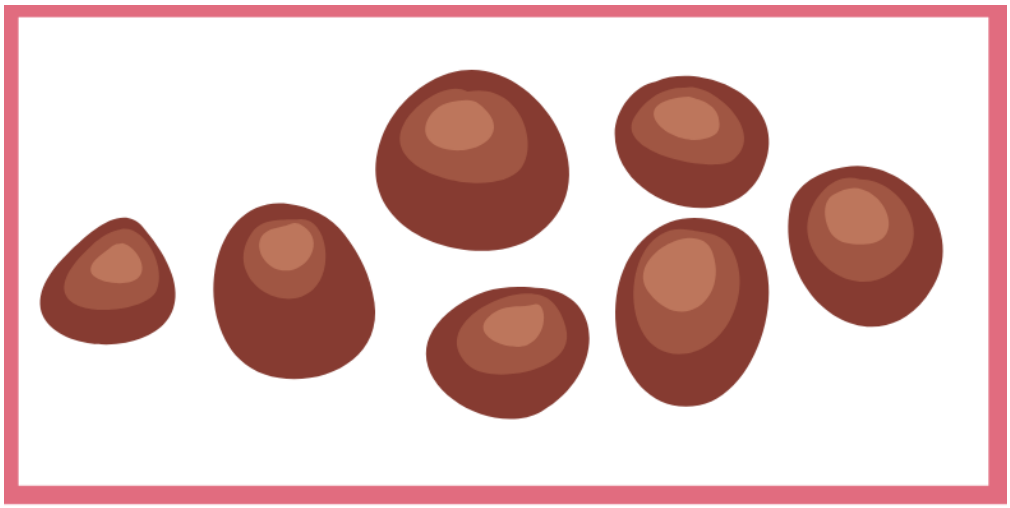
dag!

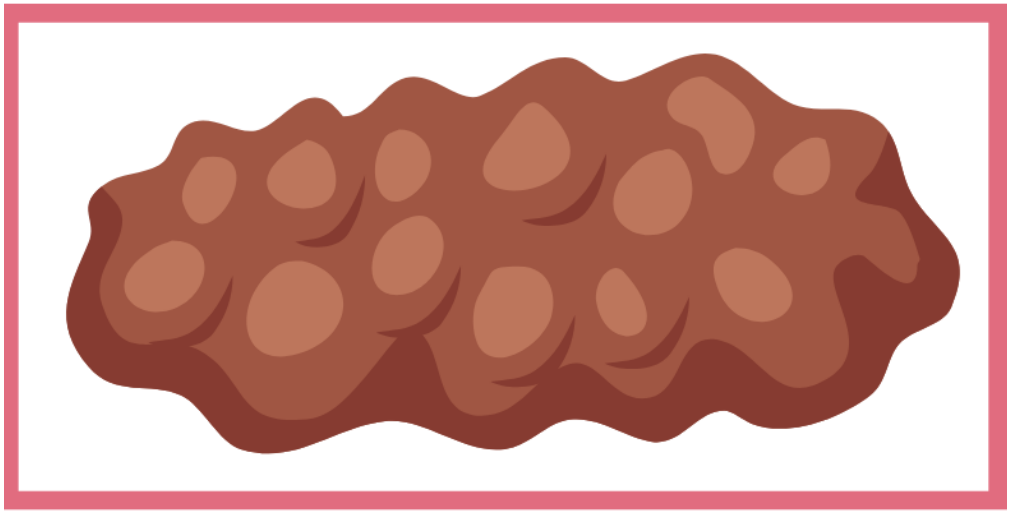
DE NOORDWIJKSE METHODE

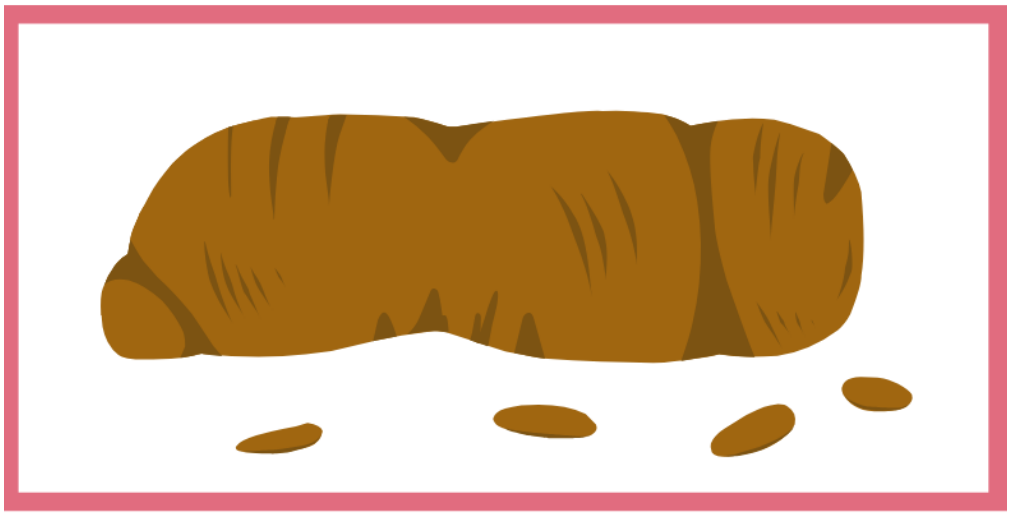
Vragendobbelsteen

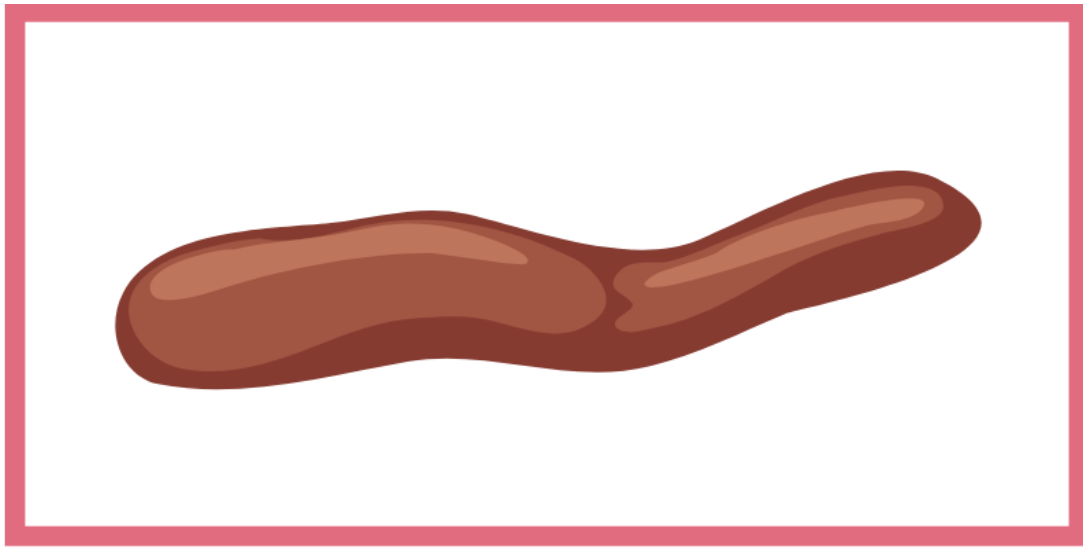

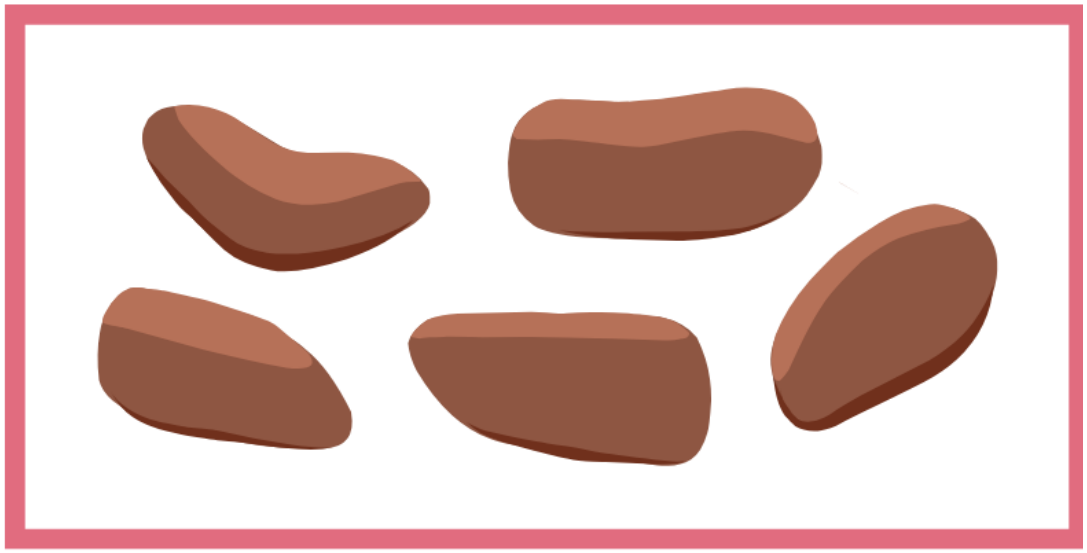
Poepposter

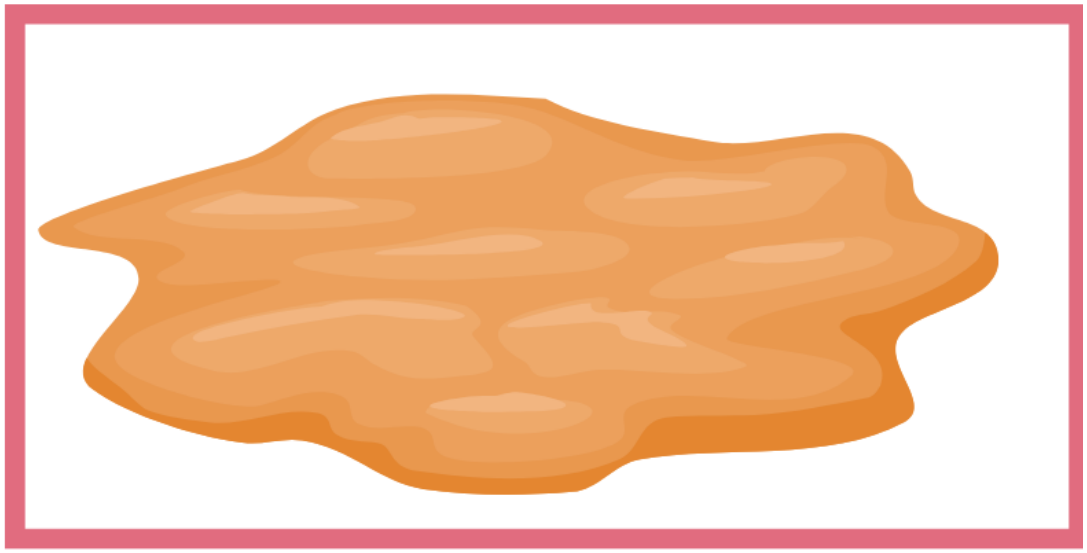

CITO/ LIB / IEP vragen horend bij de tekst

Vraag 1 – De bedoeling van de schrijver

Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?
A. Om kinderen te leren hoe ze poep moeten opruimen.
B. Om duidelijk te maken dat poep veel kan vertellen over je gezondheid.
C. Om te laten zien welke soorten eten je buikpijn geven.
D. Om kinderen te waarschuwen dat poep gevaarlijk is.

Vraag 2 – Tekstbegrip (verbanden leggen)

Wat bedoelt de schrijver met: *"Je darmen geven je elke dag een geheime boodschap"*?
A. Dat je darmen praten met andere mensen.
B. Dat je darmen laten zien of je gezond bent.
C. Dat je darmen kunnen vertellen wat je gisteren hebt gegeten.
D. Dat je darmen altijd geluid maken.

Vraag 3 – Details vinden

Welke kleur poep is volgens de tekst **altijd ongezond** en moet door een dokter worden bekeken?
A. Groen
B. Rood
C. Wit of grijs
D. Bruin

Vraag 4 – Conclusie trekken

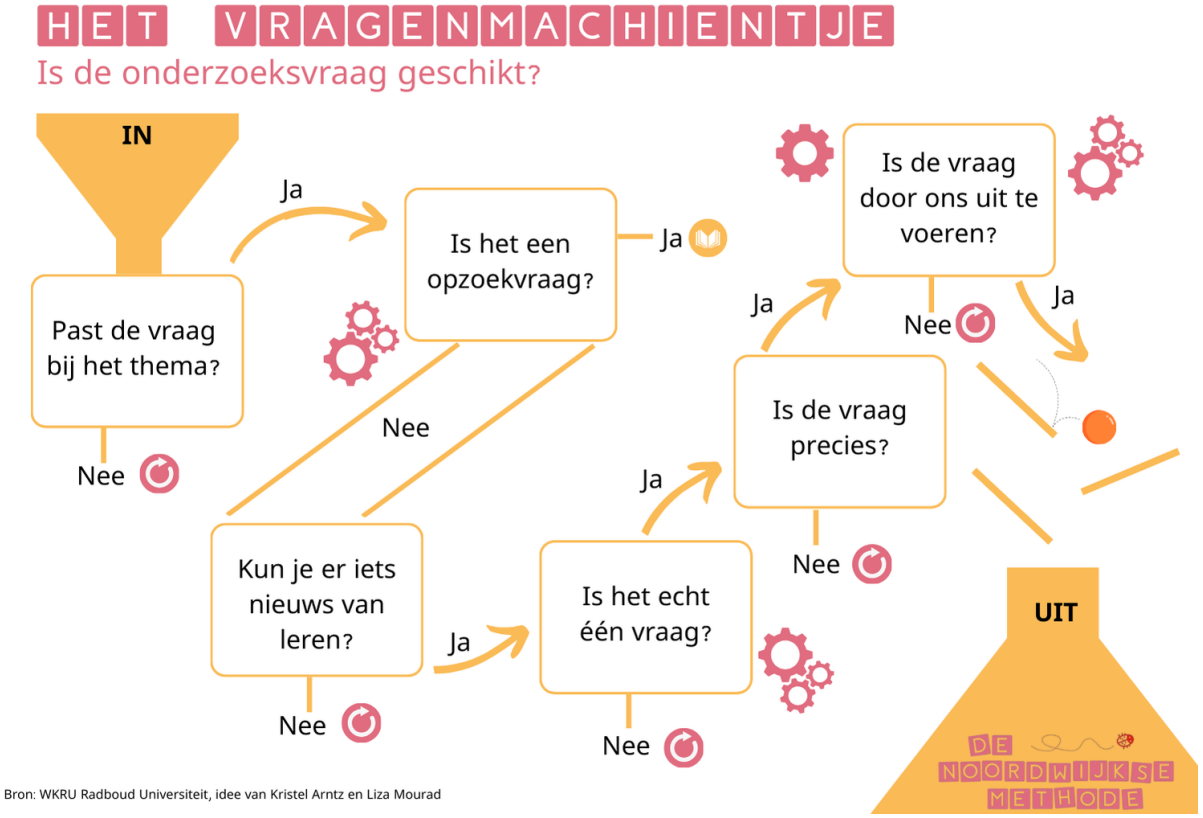
Iemand eet veel fruit en groente. Welke soort poep past daar het beste bij?
A. Kleine harde keutels
B. Gladde, worstvormige poep
C. Zachte, gladde slang
D. Waterige poep

Vraag 5 – Signaalwoorden / reden

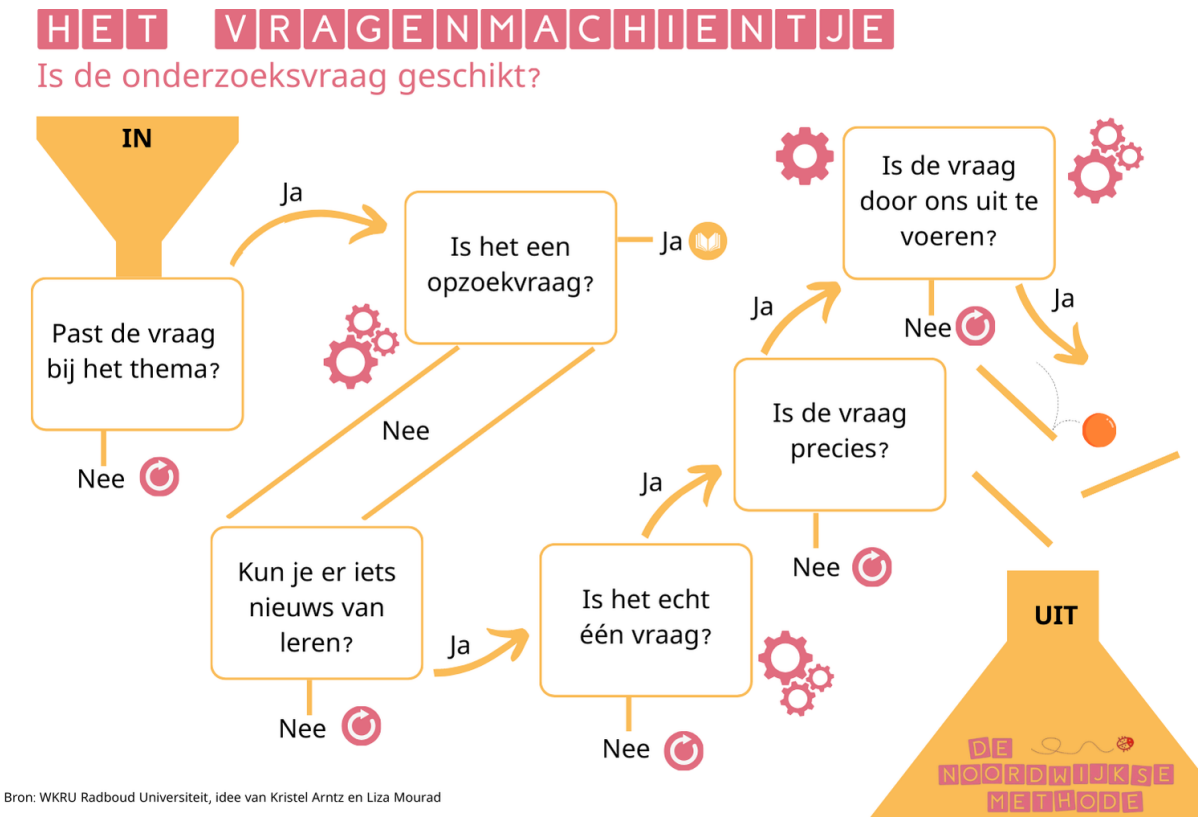
Waarom kan diarree gevaarlijk zijn volgens de tekst?
A. Omdat je buik volloopt met water.
B. Omdat je darmen dan helemaal stoppen met werken.
C. Omdat er te weinig vocht in je lichaam blijft.
D. Omdat diarree altijd betekent dat je wormpjes hebt.

Allergie en intolerantie

Het vragenmachientje

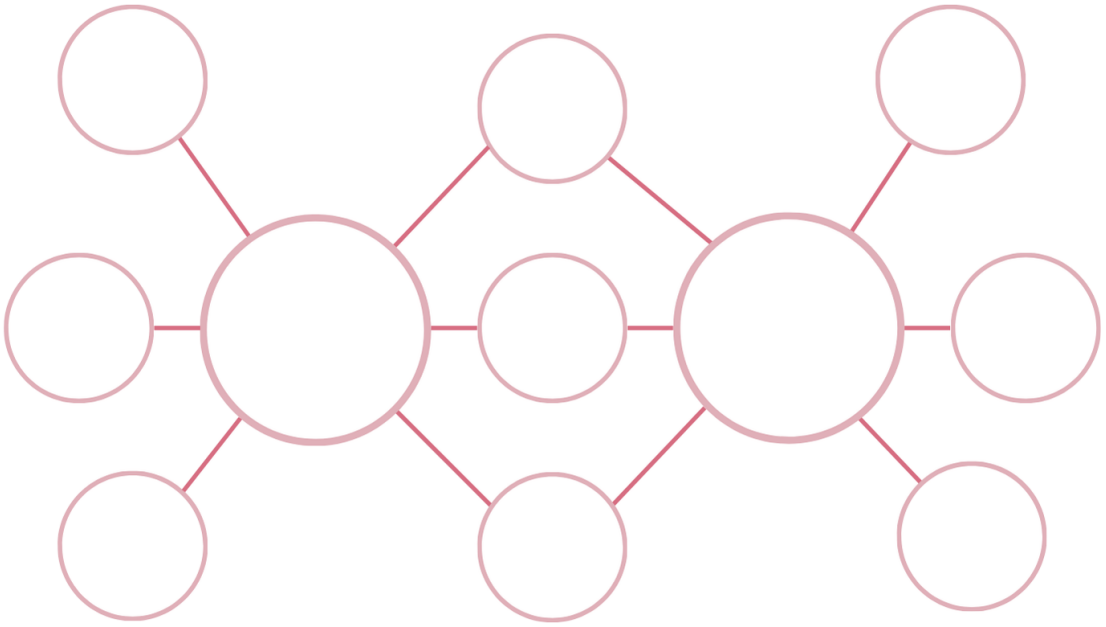
Bron: WKRU Radboud Universiteit, idee van Kristel Arntz en Liza Mourad

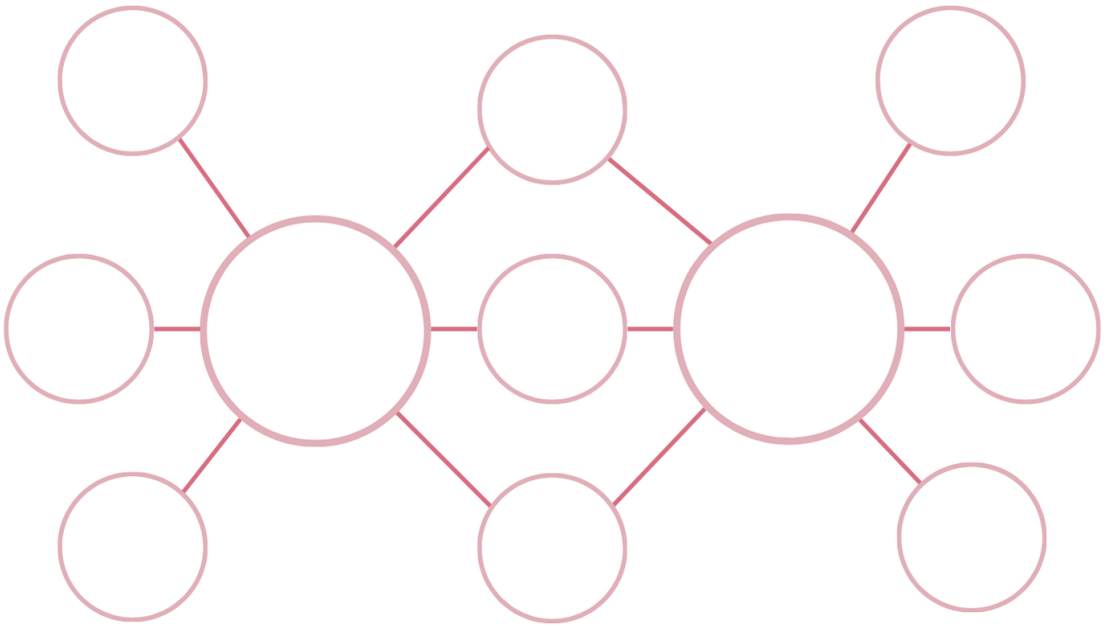
Bron: WKRU Radboud Universiteit, idee van Kristel Arntz en Liza Mourad

Double bubble map

Double bubble map

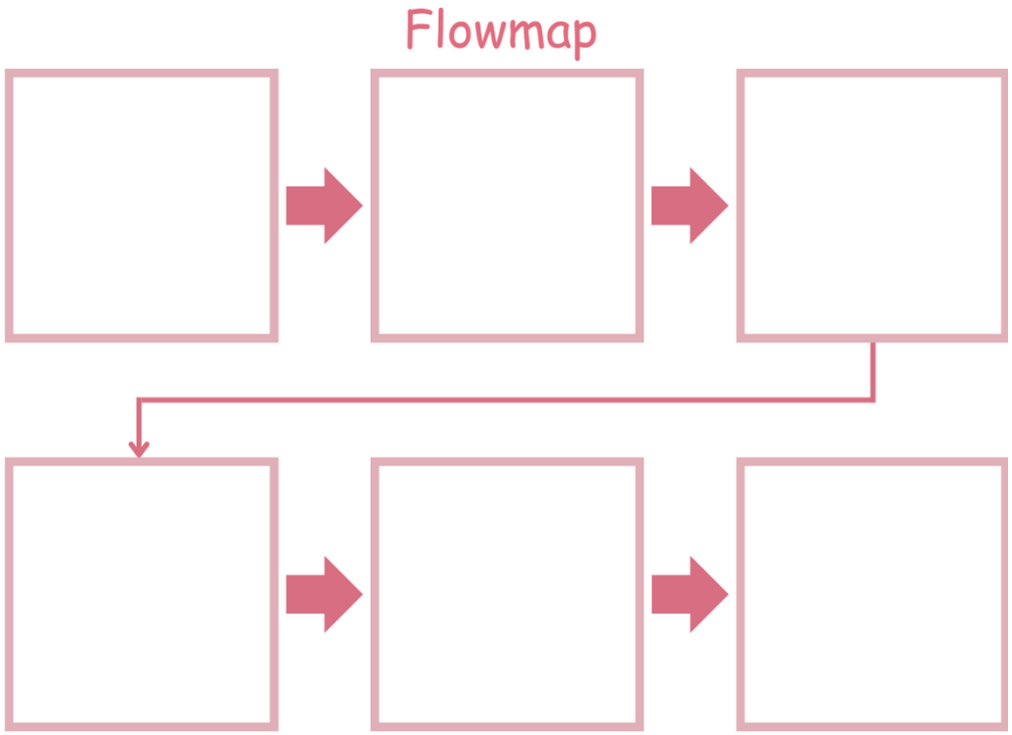

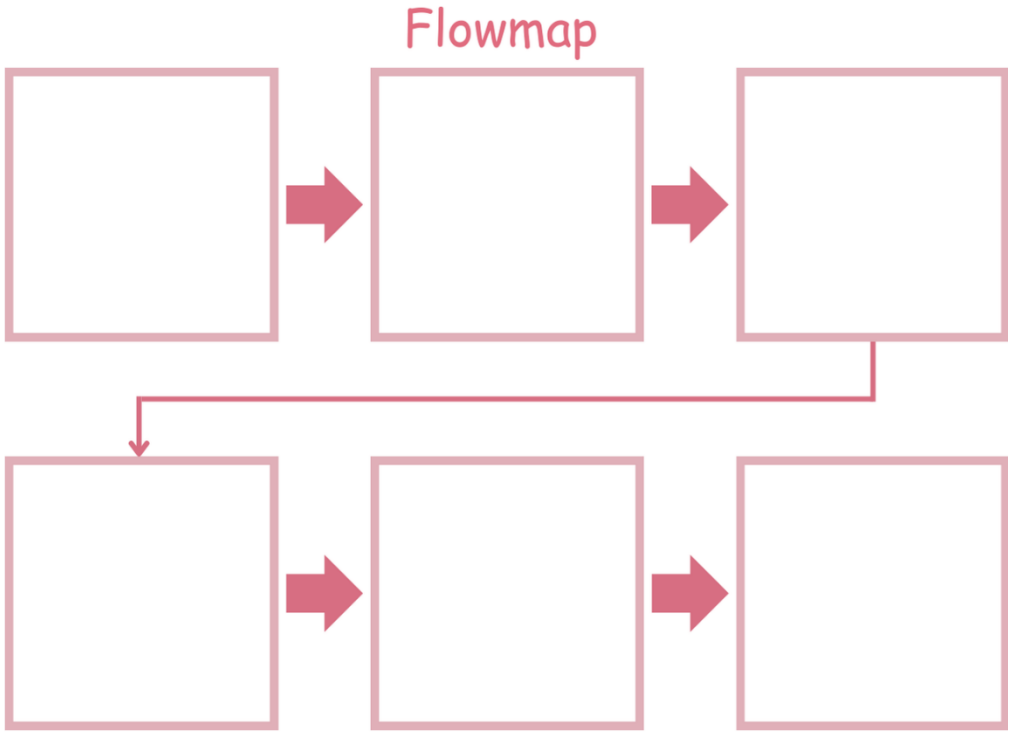
Double bubble map

De groei van de hersenen

Flowmap

CITO / LIB / IEP vragen horend bij de tekst

1. Waar gaat deze tekst vooral over?

A. Hoe kinderen leren praten
B. Hoe je hersenen werken als je slaapt
C. Hoe je hersenen groeien van baby tot volwassene
D. Waarom pubers vaak boos zijn

2. Wat leer je vooral in je kindertijd, volgens de tekst?

A. Hoe je moet koken en autorijden
B. Hoe je goed kunt plannen
C. Praten, lezen en fietsen
D. Waarom je dingen vergeet

3. Waarom kun je als baby nog niet praten?

A. Je mond is te klein
B. Je hersenen zijn nog niet af
C. Je hebt nog geen tong
D. Je hoort nog niets

4. Wat bedoelt de schrijver met: “Je hersenen zijn net als spieren”?

A. Hersenen kunnen moe worden
B. Je moet ze goed laten rusten
C. Je moet ze trainen om ze sterk te houden
D. Je hebt ze nodig om te bewegen

5. Wat is de functie van het kopje ‘Tienerbrein *Alles verandert’*?

A. Het vertelt dat pubers naar school gaan
B. Het geeft informatie over een nieuwe fase in hersengroei
C. Het legt uit hoe je hersenen werken als je slaapt
D. Het geeft een voorbeeld van een hersenziekte

6. Wat wordt bedoeld met: "Je gevoel is soms sterker dan je verstand"?

A. Je hersenen kunnen niet goed tellen
B. Je voelt je soms verdrietig zonder reden
C. Je kunt soms sneller boos worden dan je wilt
D. Je hersenen zijn dan even gestopt

7. Wat hoort bij het bejaarde brein?

A. Het leert praten
B. Het groeit nog heel snel
C. Het vergeet soms sneller
D. Het maakt nog miljarden nieuwe verbindingen

8. Welke zin past het best bij de tekst als geheel?

A. De hersenen blijven je hele leven hetzelfde.
B. Je hersenen groeien en veranderen je hele leven.
C. Je hersenen kunnen niet leren na de kindertijd.
D. Alleen slimme mensen kunnen hun hersenen trainen.

CITO/ LIB/ IEP verdiepende vragen horend bij de tekst

1. Verwijswoorden – ‘ze’

Zin uit de tekst:
"Ze leren geluiden herkennen, gezichten onthouden en je lichaam besturen."

Waarnaar verwijst “ze” in deze zin?
A. De baby’s
B. De hersenen
C. De gezichten
D. De mensen om je heen

2. Signaalwoorden – ‘Maar’

Zin uit de tekst:
“Je kunt soms sneller boos worden dan je wilt. Maar dat hoort erbij.”

Wat geeft het woord “maar” aan in deze zin?
A. Een tegenstelling
B. Een voorbeeld
C. Een reden
D. Een tijdsvolgorde

3. Verbanden – oorzaak en gevolg

Zin uit de tekst:
“Dat komt omdat sommige delen van je hersenen sneller groeien dan andere.”

Welke vraag beantwoordt deze zin?
A. Wat gebeurt er als je hersenen stoppen met groeien?
B. Hoe werkt je geheugen?
C. Waarom kun je je als puber anders voelen?
D. Wanneer zijn je hersenen volwassen?

4. Tekstverband – volgorde

In welke volgorde bespreekt de schrijver de ontwikkeling van je hersenen?
A. Van oude hersenen naar jonge hersenen
B. Van puberteit tot bejaard
C. Van baby tot volwassene en daarna bejaard
D. In willekeurige volgorde

5. Signaalwoorden – ‘bijvoorbeeld’

Zin uit de tekst:
“Bijvoorbeeld: als je vaak leest, worden de taaldelen van je hersenen sterker.”

Wat doet het woord ‘bijvoorbeeld’ in deze zin?
A. Het maakt de tekst grappiger
B. Het geeft een uitleg
C. Het geeft een voorbeeld bij wat ervoor staat
D. Het geeft een samenvatting

6. Detailvraag – geheugen

Wat gebeurt er met het geheugen als mensen ouder worden, volgens de tekst?
A. Ze kunnen juist beter onthouden
B. Ze vergeten sneller dingen
C. Ze onthouden alleen belangrijke dingen
D. Ze weten niks meer

7. Detailvraag – groeien

Welke bewering over hersenen klopt volgens de tekst?
A. Je hersenen stoppen met leren als je naar de middelbare school gaat
B. Je hersenen zijn af als je 12 bent
C. Je hersenen blijven groeien tot ongeveer je 25e
D. Je hersenen groeien alleen als je slaapt

8. Tekstverband – tussen alinea’s

Hoe hangen de stukjes over 'kinderbrein' en 'tienerbrein' met elkaar samen?
A. Ze gaan allebei over baby's
B. De tweede bouwt verder op de eerste; het is de volgende fase
C. Ze hebben niets met elkaar te maken
D. Ze geven tegengestelde informatie

Verbanden leggen - Mindmap

_____

Tekst horend bij de evaluatietoets: Helpend denken, hoe positieve gedachten jou kunnen helpen denken

Helpend denken

Je hersenen zijn heel belangrijk tijdens het leren. Wat je denkt, heeft grote invloed op hoe goed je iets kunt onthouden en begrijpen. Positieve gedachten kunnen je helpen om beter te leren.

Wat zijn helpende gedachten?

Helpende gedachten zijn gedachten die jou motiveren en je een goed gevoel geven over jezelf en wat je aan het doen bent. Bijvoorbeeld, als je denkt: ‘’Ik kan dit!’’, dan geloof je in jezelf en probeer je het vol te houden, zelf als het soms moeilijk is.

Voorbeelden van helpende gedachten:

- Ik geef niet op, ik probeer he gewoon nog een keer.
- Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan.
- Dit is een uitdaging, maar ik kan het leren.
- Iedereen maakt fouten, daar leer ik van.
- Ik vraag om hulp als ik iets niet snap.

Hoe je brein werkt

Je brein is een beetje zoals een spier. Hoe meer je het gebruikt en traint, hoe sterker het wordt. Als je vaak positieve gedachten hebt, maken je hersenen makkelijker nieuwe verbindingen. Hierdoor kun je nieuwe dingen beter en sneller leren.

Woordenlijst:

Motiveren: Aansporen om iets te doen.

Uitdaging: Iets dat moeilijk maar de moeite waard is.

Verbindingen: De banden tussen zenuwcellen in je brein.

Zenuwcellen: Cellen in je lichaam en brein die signalen doorgeven.

Constante: Zonder pauze of onderbreking

Tekst:
https://ontdek.leermaatje.com/oefenen/014ba1249164e48517d160a540773ae8bf8930cf

Schrijfkaart Informatiefolder

Hoe schrijf ik een...?

INFORMATIEFOLDER

1
Kies een onderwerp
Bedenk waarover je jouw folder wilt maken. Zorg dat het een duidelijk en interessant onderwerp is.

2

Schrijf een inleiding
Leg kort uit waar je folder over gaat en waarom het belangrijk of interessant is.

3
Verdeel de informatie in stukjes
Gebruik duidelijke kopjes voor elk deelonderwerp. Schrijf in korte alinea's.

4

Gebruik duidelijke en begrijpelijke taal
Leg moeilijke woorden uit en gebruik korte, heldere zinnen.

5
Voeg voorbeelden of weetjes toe
Maak je tekst levendiger met een grappig weetje, een voorbeeld of een opvallend feitje.

6
Maak het aantrekkelijk om te lezen
Gebruik lijstjes, opsommingen of ruimte voor plaatjes. Denk aan kleur en opmaak.

7
Eindig met een samenvatting of tip
Herhaal de belangrijkste boodschap of geef een praktische tip.

8
Lees na, geef de informatiefolder een titel en verbeter
Controleer spelling, zinsbouw en of je folder goed te begrijpen is.

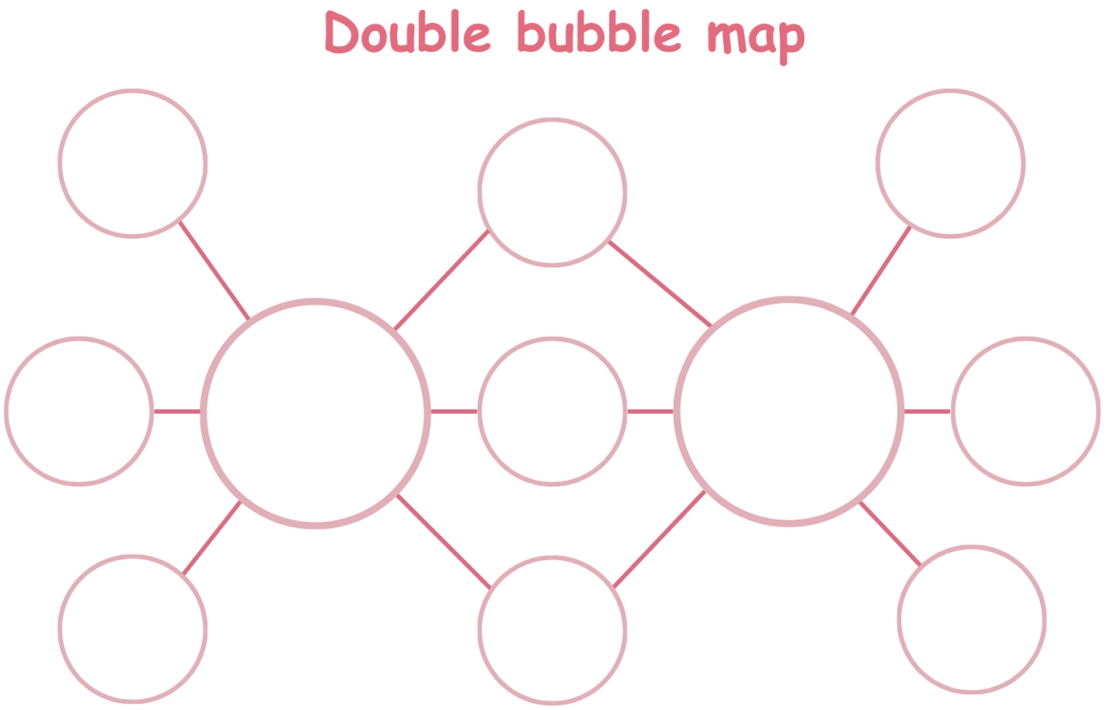

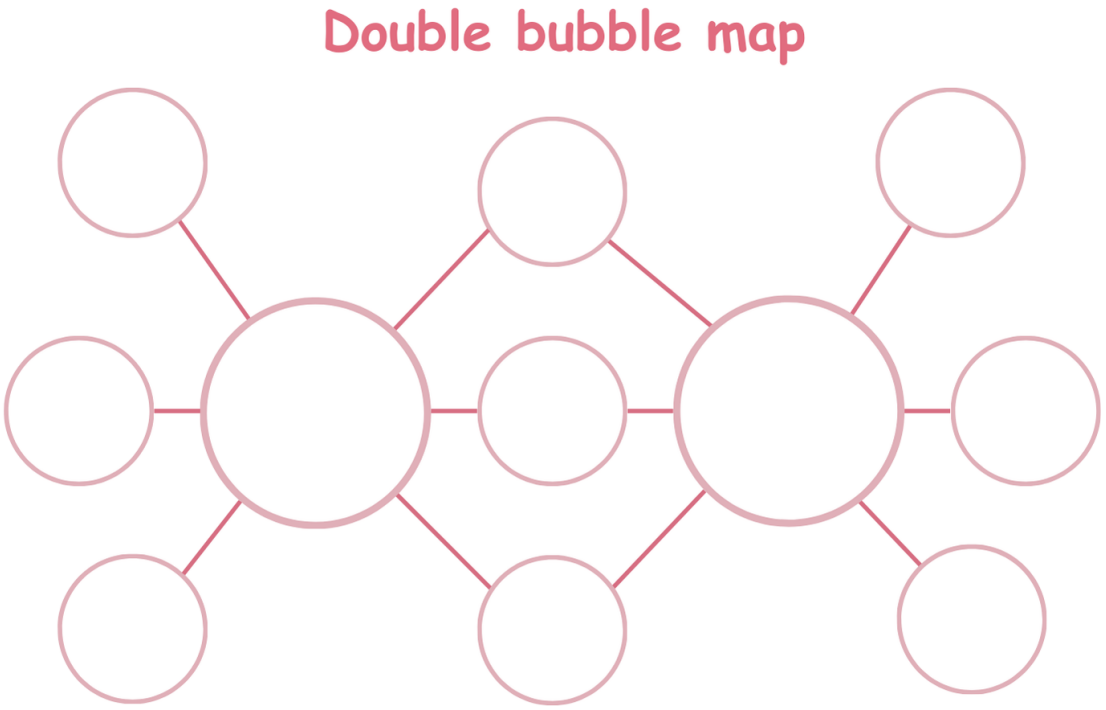

DE NOORDWIJKSE METHODE

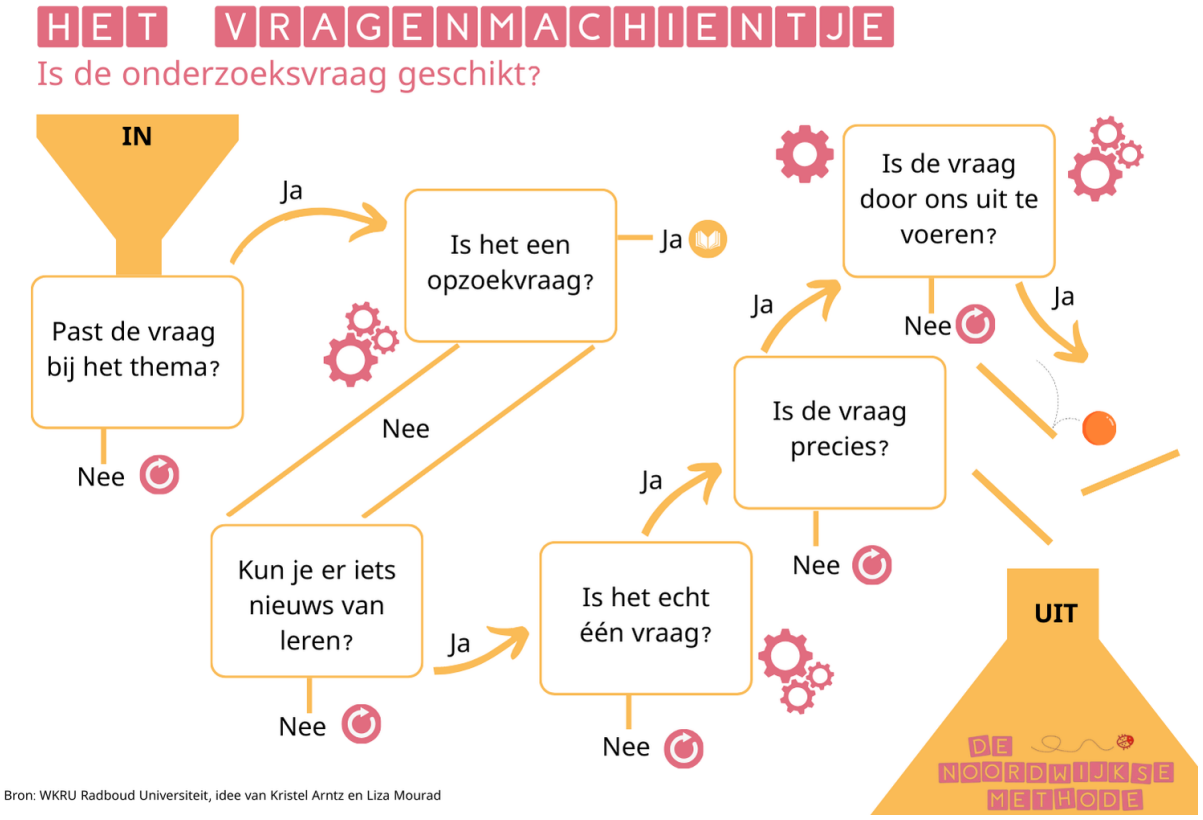
Herbivoren, omnivoren en carnivoren

Double bubble map

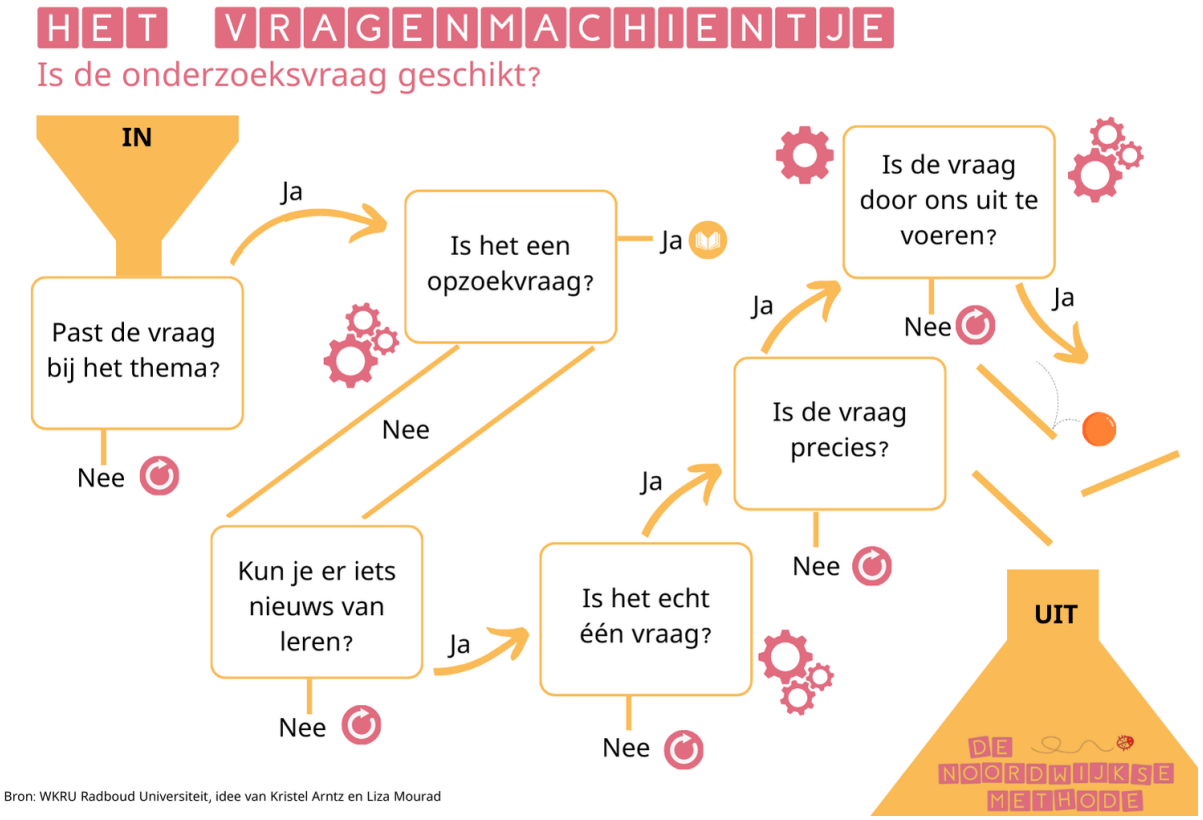

Vragenmachientje

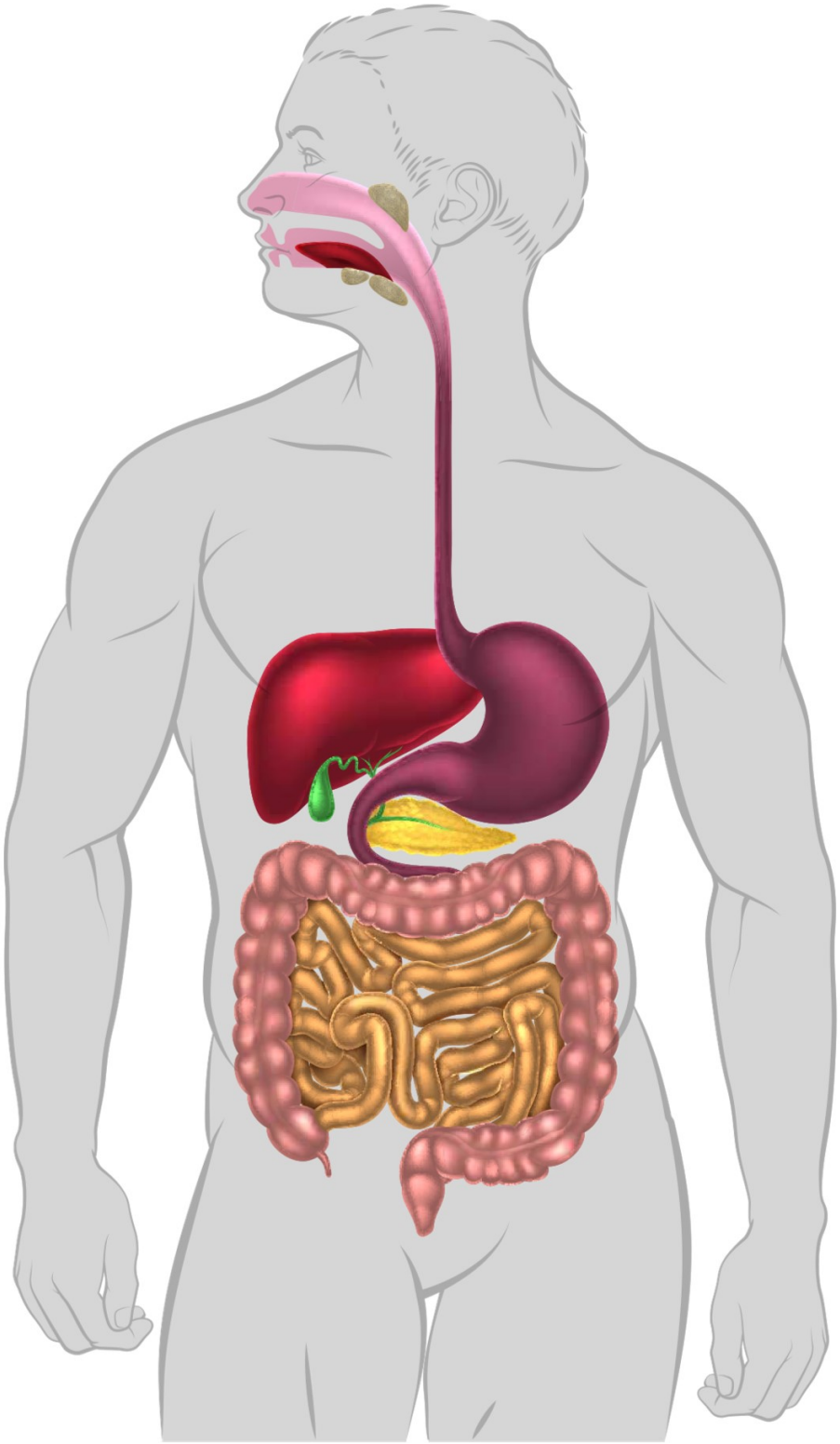
Bron: WKRU Radboud Universiteit, idee van Kristel Arntz en Liza Mourad

Bron: WKRU Radboud Universiteit, idee van Kristel Arntz en Liza Mourad

Corpus

Menselijk lichaam

Etiketten

CITO / LIB / IEP vragen horend bij de tekst

Vraag 1 – Hoofdgedachte

Wat is het belangrijkste dat je leert van deze tekst?

A. Hoe je yoghurt maakt
B. Dat groente gezonder is dan yoghurt
C. Hoe je etiketten op eten kunt gebruiken om gezonde keuzes te maken
D. Dat je geen suiker meer mag eten

Vraag 2 – Informatie uit de tekst

Wat staat er meestal op een etiket van een product?

A. Een recept om het zelf te maken
B. Informatie over suiker, calorieën en andere voedingsstoffen
C. Een waarschuwing dat het niet gezond is
D. Tips om af te vallen

Vraag 3 – Tekstsoort

Wat voor soort tekst is *Wat zegt het etiket?*

A. Een verhalende tekst (verhaal)
B. Een informatieve tekst (uitleg)
C. Een instructie (uitleg hoe je iets moet doen)
D. Een reclame

Vraag 4 – Doel van de schrijver

Wat wil de schrijver met deze tekst bereiken?

A. Jou waarschuwen dat yoghurt slecht is
B. Je vertellen wat zijn lievelingseten is
C. Je uitleggen hoe je zelf yoghurt maakt
D. Je helpen om betere keuzes te maken in de supermarkt

Vraag 5 – Begrijpen van details

Waarom moet je op een etiket kijken naar hoeveel suiker erin zit?

A. Dan weet je of het product groot of klein is
B. Dan weet je hoe duur het product is
C. Dan weet je of het product gezond is

Vraag 6 – Informatie vergelijken

Wat is een goed voorbeeld van wat je met etiketten kunt doen?

A. Twee verpakkingen yoghurt omdraaien en kijken waar minder suiker in zit
B. Naar de reclame op de voorkant kijken
C. Proeven welke yoghurt het lekkerst is
D. De verpakking openmaken in de winkel

Vraag 7 – Kritisch denken over verpakking

Waarom moet je oppassen met wat op de voorkant van een product staat?

A. Omdat er soms moeilijke woorden op staan
B. Omdat daar alleen reclame staat, niet alle informatie
C. Omdat daar de ingrediëntenlijst staat
D. Omdat je het product dan niet meer terug mag zetten

CITO / LIB / IEP verdiepende vragen ronde 2

Vraag 1 – Verwijswoord herkennen

In deze zin:
“Deze informatie helpt je om gezonde keuzes te maken.”
Waar verwijst het woord **"deze informatie"** naar?

A. Naar de voorkant van de verpakking
B. Naar de stappen ‘Pak – draai – kies’
C. Naar de voedingswaardetabel en wat daarin staat
D. Naar de ingrediënten in een product

Vraag 2 – Signaalwoord herkennen (tegenstelling)

Lees deze zin uit de tekst:
*"Lightproducten bevatten minder vet, **maar** soms juist extra suiker."*
Wat is het **signaalwoord** in deze zin en wat geeft het aan?

A. *Light* – het geeft een productsoort aan
B. *bevatten* – het geeft informatie over inhoud
C. *maar* – het geeft een tegenstelling aan
D. *soms* – het geeft onzekerheid aan

Vraag 3 – Verband tussen alinea’s

Wat is het **verband tussen de alinea over vanilleyoghurt en de alinea erna over ‘light’ producten**?

A. Ze geven een samenvatting van de tekst
B. Ze geven een voorbeeld en daarna een uitleg over etiketten
C. Ze geven twee voorbeelden van producten waar je op moet letten bij etiketten
D. Ze geven allebei een conclusie over gezond eten

Vraag 4 – Tekstopbouw (signaalwoord oorzaak-gevolg)

In de zin:
"Doordat fabrikanten minder vet toevoegen, voegen ze soms meer suiker toe."
Wat geeft het signaalwoord **"doordat"** aan?

A. Een opsomming
B. Een oorzaak-gevolg relatie
C. Een tijdsvolgorde
D. Een vergelijking

Vraag 5 – Verwijswoorden combineren met structuur

Lees deze zinnen:
"Soms denk je dat een product gezond is. Maar als je verder kijkt, blijkt dat helemaal niet zo te zijn. Dat komt doordat producenten slimme trucjes gebruiken."
Waar verwijst **"dat"** naar in de derde zin?

A. Naar het feit dat producenten etiketten maken
B. Naar het feit dat een product toch ongezond blijkt te zijn
C. Naar de hoeveelheid suiker in een product
D. Naar het verschil tussen producten

Signaalwoorden

Opsomming	• En • Ook • Ten eerste, ten tweede, etc. • In de eerste plaats, in de tweede plaats, etc. • Niet alleen … maar ook • Zowel … als • Verder • Daarnaast • Bovendien • Vervolgens • Ten slotte • Als laatste

Overeenkomst, vergelijking	• Lijkt op • Is vergelijkbaar met • Hetzelfde als • Net zoals • Evenals • Evenzeer • Overeenkomstig

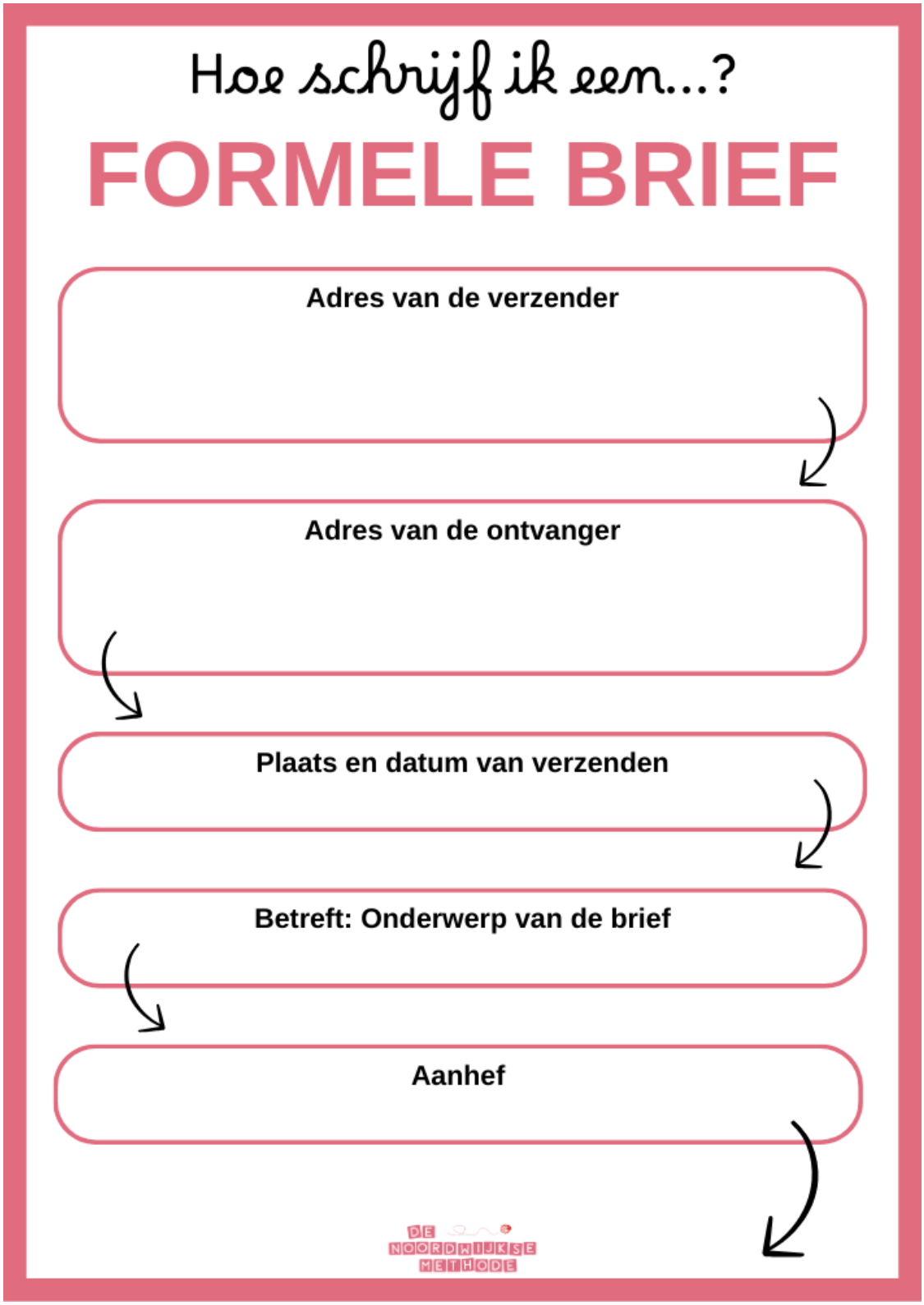
Tegenstelling	• Toch • Echter • Maar • Hoewel • Desondanks • Daarentegen • Aan de ene kant, aan de andere kant • Enerzijds • Anderzijds • Integendeel • Behalve als • Weliswaar … maar • Daar staat tegenover

Tijd	• Eerst • Eerder(e) • Later(e) • Nadat • Daarna • Voordat • Vroeger • Wanneer • Intussen • Tijdens • Tegelijkertijd • Aanvankelijk

Reden, verklaring, argument	• Omdat • Daarom • Want • Namelijk • Om die reden • Aangezien • Immers
Oorzaak, gevolg	• Want • Daardoor • Waardoor • Doordat • Dat komt door • Als gevolg van • Door (dit alles) • Dat heeft alles te maken met
Doel-middel	• Daarmee • Daartoe • Door middel van • Om te • Is erop gericht • Met de bedoeling
Toelichting, voorbeeld	• Bijvoorbeeld • Zoals • Zo • Een voorbeeld • Onder andere • Dat wil zeggen • Je moet daarbij denken aan
Voorwaarde	• Als • Tenzij • Mits • Indien
Conclusie	• Dus • Daardoor • Concluderend • Vandaar dat • Uit dit alles blijkt
Samenvatting, herhaling	• Kortom • Samengevat • Het komt erop neer dat • Ofwel/oftewel • Zoals gezegd • Anders gezegd

Aardig eten

Schrijfkaart formele brief

Inleiding: Waarom schrijf ik deze brief?

Kern: Wat wil ik zeggen in deze brief?

Slotzin: Wat verwacht ik na deze brief?

Afsluiting en naam van verzender

Vragendobbelsteen

